

AGDER
fylkeskommune

Regional plan for mobilitet - Agder

Signe Gunn Myre - prosjektleder

Innhold i presentasjonen

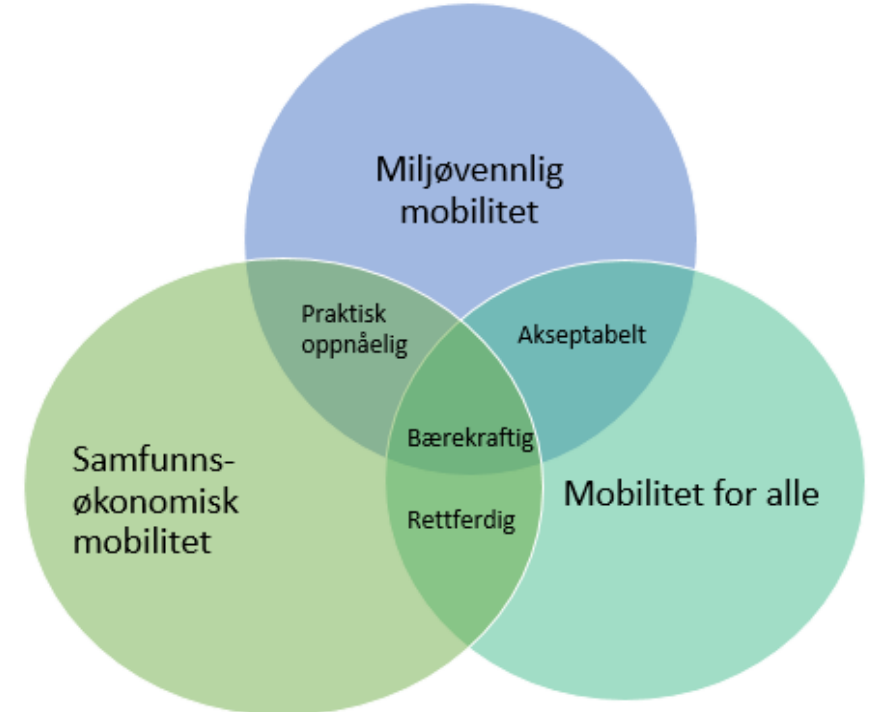
- Hva ligger i begrepet «mobilitet»?
- Bakgrunn og hensikt med Regional plan for mobilitet (mobilitetsplanen)
- Mål og trender
- Eksempler på tema som skal belyses
- Framdriftsplan, medvirkning og høringsrunder
- Hensikt med presentasjonen:
  - Å informere om oppstart av arbeidet
  - Å få tilbakemeldinger fra regionrådet

Hva menes med mobilitet?

- Mobilitet betyr bevegelighet – å forflytte seg – i vår sammenheng transport
  - Hvordan og hvor vi reiser
  - Hvilke reisevalg vi gjør og hva som påvirker våre valg
  - Hvilke infrastruktur må vi ha
  - Hvilke prosesser vi må delta i for å få best mulig mobilitet
  - Gjelder både varer og mennesker
- **Bærekraftig mobilitet:** tilgjengelig, god mobilitet for alle uten å ødelegge for framtidige generasjoner
- **Smart mobilitet:** ta i bruk ny teknologi for mer bærekraftig mobilitet
- **Sømløs mobilitet:** kombinerte reiser
- **Mobilitet som en tjeneste:** eks. reis så mye du vil med ulike transportmidler for en fast pris, som et mobilabonnement
- **«Av og til»:** eks. la bilen stå – av og til – månedskort ikke framtidsrettet løsning

Tre dimensjoner av bærekraftig mobilitet

- **Miljøvennlig mobilitet**
  - Hvordan få befolkning og næringsliv til å velge **mer miljøvennlige transportmidler?**
  - Hvordan redusere det motoriserte fossile trafikkarbeidet?
  - Hvordan legge til rette for innovasjon og ny teknologi?
  - Hvordan legge til rette for mobilitet som tar vare på naturen?
- **Mobilitet for alle**
  - Å gjøre byen, tettstedet eller bygda **tilgjengelig for flest mulig** uavhengig av helse, alder og sosioøkonomisk status
  - De som snakker med lav stemme skal bli hørt
  - Den sosiale dimensjonen; kommende generasjoner, de fattige: ressursene må fordeles mer likt enn i dag
- **Samfunnsøkonomisk, lønnsom mobilitet**
  - Reduksjon av transportomfanget
  - Mer effektive kjøretøy mht utslipp og forbruk
  - **Effektivt, helhetlig** transporttilbud
  - Folkehelse i aktiv transport

Tre ulike hovedstrategier for mer bærekraft

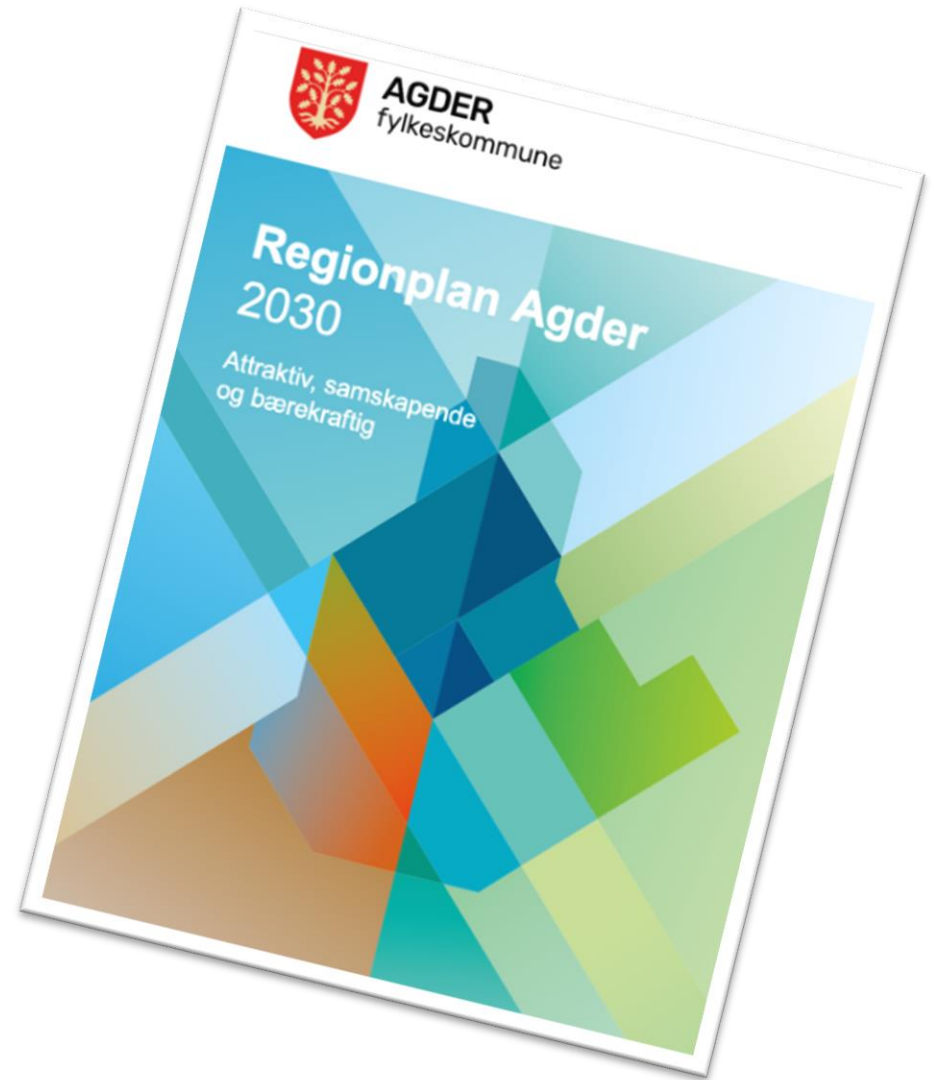
- **Effektivisering - teknologioptimistene**
  - Vi kan få på plass ny, bærekraftig teknologi
- **Substitusjon – sykkelentusiaster og kollektivtilhengerne**
  - Vi kan fremme bærekraftige alternativ
- **Reduksjon – de nøysomme**
  - Vi kan redusere transportbehovet

Vi må bruke alle tre strategiene!

Mål i Regionplan Agder 2030

- Å utvikle Agder til – **et attraktivt lavutslippssamfunn med gode levekår**
- Klimagassutslippene skal reduseres med 45 % innen 2030
- **Transport står for den største andelen av utslippene** på Agder, så det er her de største kuttene må tas
- Samtidig er **god mobilitet for alle sentralt for å bedre levekår**, legge til rette for deltakelse i samfunnet og øke verdiskapingen

Klimautslippene skal ned og levekårene skal opp

Overordnede mål og føringer for mobilitetsplanen

- Redusert transportbehov (areal- og transportplanlegging, stedsutvikling, bredbånd)
- God mobilitet for alle (mennesker og gods)
- Overgang til grønt drivstoff
- Mer sykkel, gange og kollektivtransport
- God beredskap og klimatilpasset drift og vedlikehold
- Effektivt ta i bruk ny teknologi

God sammenheng til FNs bærekraftsmål

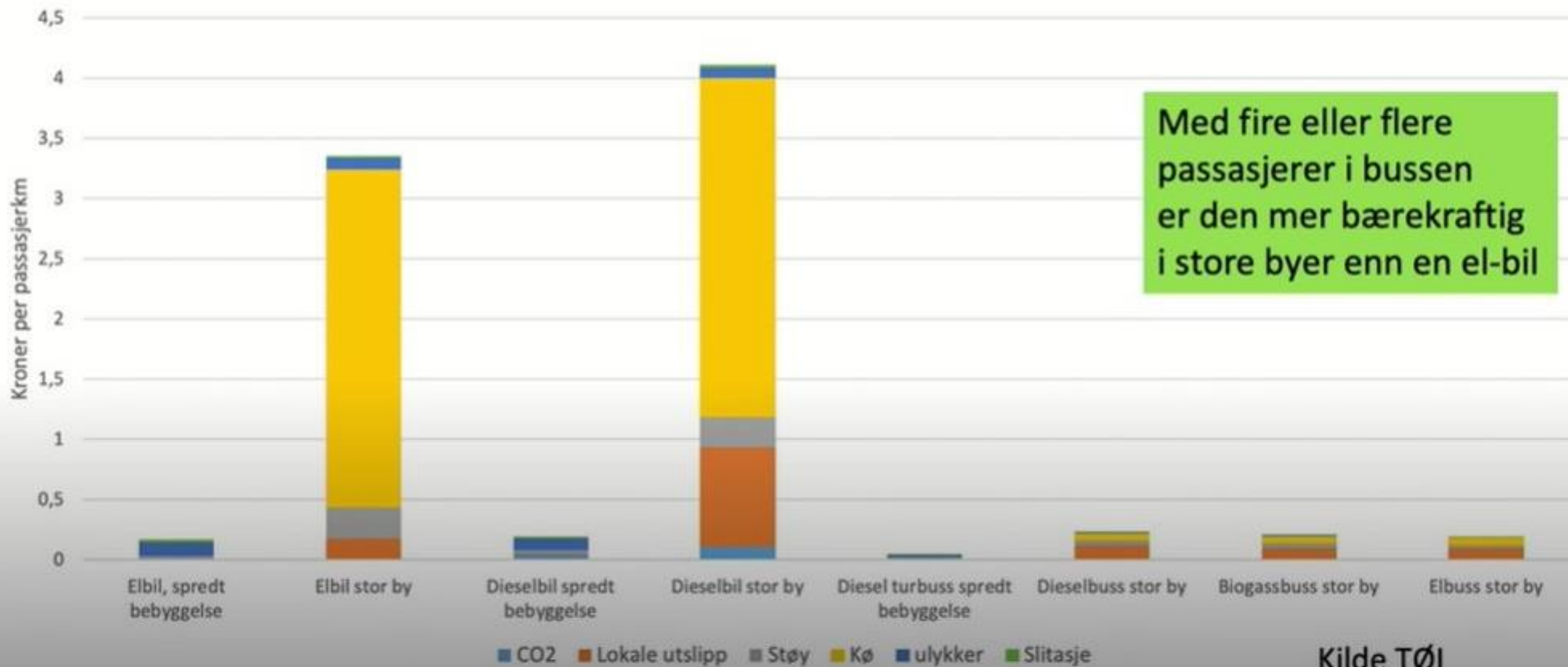
FNs bærekraftsmål. Nr. 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 13 og 17 er aktuelle i mobilitetsplanen.

Eks. på målkonflikter og dilemma

Vi skal	På samme tid som vi skal
Redusere transportbehovet	Sørge for god mobilitet for alle
Ta hele Agder i bruk	Prioritere tiltak der man får størst effekt
Sikre framkommelighet for personer og gods	Redusere klimagassutslipp og bevare naturmiljø og jordbruksarealer
Overføre gods fra veg til bane og sjø	Bygge ny E39/E18
Bygge nytt	Ta vare på det vi allerede har
Øke andelen sykkel og gange	Bygge mer (bil)veg

Bærekraftige løsninger er ulike for by og land

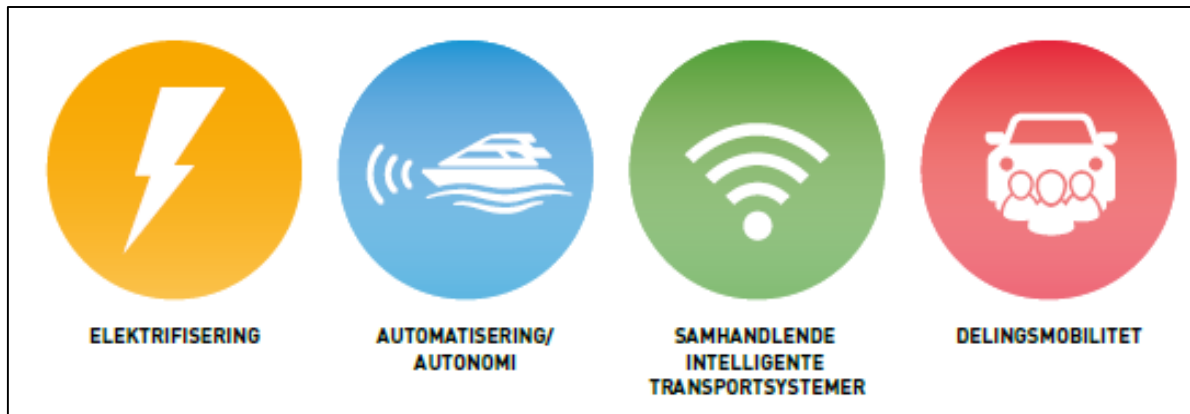

Langtids-effekter av covid-19

- Betydelig, langsiktig nedgang i reiseaktivitet
  - Økt bruk av hjemmekontor
  - Økt motstand mot trengsel og kollektivtransport
  - Flytter ut av storbyene
  - Mindre pendling

- Kilde: Mobilitet 2021 – asplan viak

Teknologi og trender

- Fire trender som påvirker fremtidens transportinfrastruktur:
  - Elektrifisering av transportsektoren
  - Selvkjørende transport
  - Samhandlende intelligente transportsystemer
  - Nye forretningsmodeller for delingsmobilitet
- Transportinfrastruktur er ikke lenger bare asfalt og skinner. Det er også IKT og digitale løsninger.

Ny teknologi gir nye muligheter

- Økt bruk av hjemmekontor og fleksibel arbeidstid
- Nødvendig å legge til rette for «av-og-til reiser»
- Elektrifisering – både bil og sykkel – bidrar til grønnere reiser – viktig i distriktene
- Nye muligheter for kombinert mobilitet
- Bedre trafiksikkerhet

Bilde: Mathias Molden, Kolumbus. Presentasjon på Mobilitet 2021-konferansen

Oppsummert: Hvorfor en mobilitetsplan?

- Drøfte målkonflikter og dilemma innenfor området samferdsel
- Finne gode måter å håndtere målkonflikter på
- Innse at mål og virkemidler bør differensieres mellom by og land
- Se ting i sammenheng, eks. hele reisekjeder framfor det enkelte transportmiddel
- Ta høyde for en rivende teknologiutvikling
- Prioritere riktig innenfor begrensede midler
- Kaste lys over synergier
- Rydde opp i/samordne tidligere planer og strategier etter fylkessammenslåingen
- Vedtatt i Regional planstrategi 2020-2024 i Fylkestinget 20.10.2020

Forslag til plantema

• 1 - God mobilitet for alle

- Deltakelse i samfunnet
- Universell utforming
- Hvordan ta vare på en økende andel eldre?
- Trafikksikkerhet
- Investeringer fv., gs, kollektivfelt, knutepunkt
- Drift og vedlikehold fv
- Beredskap, omkjøringsveger
- Servicetilbud langs vegnettet
- Ferjer og båtruter
- Riksveg, inkl gs langs riksveg
- Jernbane
- Havner og godstransport
- Luftfart

• 2 - Mer bærekraftig, aktiv (GS) og delt mobilitet

- Transportmiddelfordeling
- Bærekraftige løsninger – ulikt fra by til land
- Grønn bilbruk
- Kombinert mobilitet, hele reisekjeder
- Mobilitetspåvirkende tiltak
- Kollektivtransport, inkl bestillingstransport

- Sykkel og gange, inkl. sykkelbyer
- Byvekstavtale for Kristiansandsregionen
- Regionbyen Arendal/Grimstad
- Varelevering i by
- Bærekraftig, aktiv turisme

• 3 - Redusert transportbehov

- Klima, reduserte utslipp fra transportsektoren
- Det digitale Agder, bredbånd, hjemmekontor
- Areal- og transportplanlegging
- Stedsutvikling

• 4 - Effektivt ta i bruk ny teknologi

- Elektrifisering av transportsektoren
- Selvkjørende transport
- Samhandlende intelligente transportsystem
- Nye forretningsmodeller for delingsmobilitet

• 5 - Finansiering

- Fylkesvegmidler
- Hvordan få flere statlige midler til viktige fylkesvegprosjekt?
- Vegprising, bompenger, private aktører

Framdriftsplan Fase 1 – Planprogram

2021	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	sep
Jobbe med Agders utgangspunkt, mål og føringer, trender, relevante plantema, dialogmøter	■	■	■						
Lage utkast til planprogram			■	■	■				
Utkast til planprogram legges fram for Hovedutvalg for samferdsel, Fylkesutvalget og Fylkestinget. Varsle oppstart av regional plan					■	■			
Offentlig ettersyn av planprogram – kunngjøring – sørge for god informasjon til alle målgrupper						■	■	■	
Innspill til planprogram revideres								■	
Politisk behandling av planprogram. Fylkesutvalget/Fylkestinget vedtar revidert planprogram									■

Framdriftsplan Fase 2 – Regional plan for mobilitet

2021/2022	Okt	Nov	Des	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep /okt
Verksted, dialog, involvering av relevante målgrupper	Green	Green	Light Pink	Light Pink	Light Pink	Light Pink	Light Pink	Light Pink	Light Pink	Light Pink	Light Pink	Light Pink
Utrednings- og skrivefase	Light Pink	Green	Green	Green	Green	Light Pink	Light Pink	Light Pink	Light Pink	Light Pink	Light Pink	Light Pink
Utkast til Regional plan for mobilitet legges fram for Hovedutvalg, Fylkesutvalget og Fylkestinget	Light Pink	Light Pink	Light Pink	Light Pink	Light Pink	Green	Green	Light Pink	Light Pink	Light Pink	Light Pink	Light Pink
Offentlig ettersyn	Light Pink	Light Pink	Light Pink	Light Pink	Light Pink	Light Pink	Light Pink	Green	Green	Green	Green	Light Pink
Innspill til planen behandles og planen revideres	Light Pink	Light Pink	Light Pink	Light Pink	Light Pink	Light Pink	Light Pink	Light Pink	Light Pink	Light Pink	Green	Light Pink
Endelig plan behandles politisk	Light Pink	Light Pink	Light Pink	Light Pink	Light Pink	Light Pink	Light Pink	Light Pink	Light Pink	Light Pink	Light Pink	Green

Tilbakemeldinger fra Setesdal interkommunalt politisk råd

- Hvilke forventninger har dere til mobilitetsplanen?
- Hva er det særlig viktig å legge vekt på mobilitetsplanen?
- Hvilke dilemma eller målkonflikter ser dere i Setesdalsregionen?

Takk for oppmerksomheten!